

СТРАТЕГІЧНИЙ ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В КОНТЕКСТІ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ В УПРАВЛІННІ ОПОДАТКУВАННЯМ

Зважаючи на важливу роль органів Державної фіскальної служби України у виконанні фіскальної функції актуальною проблемою та предметом наукових інтересів багатьох економістів є дослідження ефективності податкового менеджменту.

Податковий менеджмент спрямований на узгодження суб'єктивних намірів платників податків і осіб, що відповідають за справляння податків, із реальними обставинами та організаційною ефективністю податкової системи. Податковий менеджмент, на противагу управлінню оподаткуванням, спрямований не лише на організацію оподаткування, а й на вдосконалення всієї податкової системи. Державний податковий менеджмент можна визначити як процес управління податковою системою держави з метою реалізації податкової політики [1].

Аналіз наукових досліджень із проблематики податкового менеджменту дозволяє стверджувати, що пройшла поза увагою як науковців, так і практиків така фундаментальна сучасна особливість, як поступове формування концепції стратегічного підходу до системи управління та визначення підходів щодо перерозподілу податкових надходжень до державного й місцевого бюджетів. Останнє не сприяє обґрунтованому прийняттю управлінських податкових рішень в умовах загострення суперечностей та невизначеностей при прогнозуванні темпів довготермінового соціально-економічного розвитку.

Таким чином, у науковій літературі низкою науковців вводиться поняття «стратегічний податковий менеджмент» і виділення особливостей впливу формування стратегічного податкового менеджменту на державну стратегію економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності продукції, реалізацію соціальних програм. На думку авторів, стратегічний податковий менеджмент визначає як органи державної фіскальної служби мають діяти в сучасних умовах, щоб досягти бажаного розвитку (результату) у майбутньому, виходячи зі змінних чинників оточення, тобто оцінюється сучасний стан податкового менеджменту з точки зору пріоритетів майбутнього. Відповідно не лише прогнозується бажаний рівень розвитку чи модернізації податкової системи, але й виробляється її здатність адекватно реагувати на зміни в багатопараметричному середовищі для досягнення визначених цілей [2].

Отже, стратегічний податковий менеджмент – це сукупність методів керівництва вищого рівня щодо формування довгострокових цілей, вибору пріоритетних напрямків розвитку діяльності органів державної податкової служби, удосконалення розподілу їх ресурсного потенціалу, насамперед, в умовах нестабільності та структурної трансформації економіки [3].

Стратегічний податковий менеджмент базується (на відміну від суто податкового менеджменту) не на аналізі внутрішніх фінансових ресурсів та раціональному їхньому використанні в даний момент, а на таких формуючих передумовах: усвідомленні того, якою повинна бути перспективна структура державної фіскальної служби, щоб відповідати міжнародним стандартам умінні розпізнавати стратегічні проблеми та швидко вирішувати їх, зменшуючи негативний вплив як на збалансованість фінансової системи так і на обсяги податкових надходжень до державного бюджету. Зазначимо, що від ефективної організації податкової роботи найбільшим чином залежить динаміка, тобто поступальний розвиток українського підприємництва, а з ним і набуття державою статусу «розвиненої» [3].

Отже, пріоритетною метою стратегічного податкового менеджменту є формування необхідних умов (організаційних, технічних, соціальних, психологічних) для реалізації головного завдання – ефективного використання ресурсного потенціалу в контролюючих органах із метою забезпечення прогнозів податкових надходжень, виходячи з тенденції до їхнього нарощування, дотримання послідовності операцій між індивідуальними та колективними трудовими процесами, координація й узгодження спільної діяльності податкових працівників задля досягнення стратегічних (довгострокових) цілей розвитку держави або конкретного її регіону.

Література:

1. Податковий менеджмент: підручник. / Іванов Ю. Б., Крисоватий А. І., Кізіма А. Я., Карпова В. В. – К.: Знання, 2008. – 525 с.
2. Буряк П. Ю., Карпінський Б. А., Залуцька Н. С. Податковий контроль в Україні: Т. 1. Монографія. – Львів: Простір-М, 2007. – 400 с.
3. Карпінський Б. А., Залуцька Н. С. Стратегічний податковий менеджмент як механізм управління економічним розвитком держави. // Стратегічні пріоритети. – №4(5). – 2007. – С. 126–133.

Поглод Мар'яна

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к.е.н., доцент Валігура В. А.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах господарювання, податкові надходження як до державного так і до місцевих бюджетів є одним із важливих умов виконання державою своїх функцій та основною структуроутворюючою частиною дохідної частини бюджетів, адже займають приблизно 40% від всіх доходів (включаючи трансферти) [1].

Місцеві бюджети можна вважати основним інструментом, за допомогою якого місцеві влади реалізують на практиці програму соціально-економічного розвитку регіону. Починаючи з 2010 р. формування дохідної частини місцевих